CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului
Bp. 548 / 9 noiembrie 2026

Biroul permanent al Senatului
L645 / 16.11.2026.

AVIZ
referitor la propunerea legislativă privind organizarea și funcționarea Institutului Român pentru Drepturile Omului

Analizând **propunerea legislativă privind organizarea și funcționarea Institutului Român pentru Drepturile Omului** (b548/07.10.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4794/12.10.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D859/13.10.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare organizarea și funcționarea Institutului Român pentru Drepturile Omului. Se preconizează, totodată, abrogarea Legii nr. 9/1991 privind înființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului.

Potrivit Expunerii de motive, scopul demersului legislativ vizează *„trecerea de la o instituție predominant documentară la o instituție capabilă să identifice riscuri, să organizeze informațiile relevante, să sprijine decizia publică și să urmărească transparent răspunsul autorităților"*.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **art. 5**, pentru caracterul complet al normei, este necesar ca partea introductivă să fie redată astfel:

„**Art. 5.** - În realizarea scopului său, IRDO **are următoarele atribuții:**".

Totodată, la **lit. b)**, semnalăm că, în contextul normei, termenul „**documentează**" nu este propriu limbajului juridic.

5. La **art. 6 alin. (1)**, apreciem că, prin utilizarea expresiei „**riscuri sistemice**", textul este lipsit de claritate. Reiterăm observația, în mod corespunzător, și pentru **art. 9 alin. (3)** cu privire la expresia „**constatări factuale**", precum și pentru **art. 10 alin. (2)** în ceea ce privește sintagma „**standardul juridic relevant**".

6. La **art. 8 alin. (1),** semnalăm că utilizarea verbului „***documentează***" în cadrul formulării „***IRDO documentează și analizează stadiul îndeplinirii obligațiilor, pe baza informațiilor publice și a datelor comunicate de autoritățile competente, stadiul îndeplinirii obligațiilor României în domeniul drepturilor omului***" nu permite stabilirea cu certitudine a obiectului atribuției, respectiv dacă se analizează stadiul îndeplinirii obligațiilor sau dacă IRDO are ca atribuție și pe aceea de a pune la dispoziție autorităților competente o serie de documente. Este necesară, de aceea, reanalizarea textului.

7. Întrucât **art. 19 lit. h)** prevede atribuția președintelui de a prezenta Parlamentului raportul anual de activitate, semnalăm necorelarea acestei norme cu **art. 9 alin. (1),** care cuprinde o enumerare exhaustivă a documentelor pe care le elaborează IRDO din care, însă, lipsește **raportul anual de activitate**. Este necesară, de ceea, completarea corespunzătoare a textului.

Totodată, având în vedere legătura tematică dintre **alin. (3)** și **(4)** ale **art. 9,** propunem ca cele două texte să fie comasate și reformulate într-un singur alineat. Pe cale de consecință, actualul **alin. (5)** va deveni alin. (4). De asemenea, pentru claritate în exprimare, este necesară reformularea expresiei din debut „**Autoritățile la care se referă constatări factuale**". În plus, pentru previzibilitatea normei, textul ar

trebui să menționeze la ce anume se referă sintagma **„anterior publicării”**.

Pe de altă parte, la **actualul alin. (3)**, pentru ca norma să fie completă, este necesar să se precizeze momentul de la care începe să curgă termenul de 30 de zile.

De asemenea, la **actualul alin. (4)**, pentru un spor de precizie în reglementare, este necesar să se clarifice despre care anume raport se face vorbire.

8. La **art. 10,** semnalăm necorelarea dintre **alin. (1)**, potrivit căruia IRDO poate formula **recomandări** mai multor instituții și **alin. (3)**, conform căruia autoritatea sau instituția publică destinatară are **obligația de a comunica în termen de 60 de zile** de la primirea recomandării măsurile adoptate, măsurile avute în vedere sau motivele pentru care recomandarea nu poate fi urmată.

Față de acest aspect, apreciem că norma de la **alin. (3)** apare ca fiind excesivă în raport cu natura juridică a unei **recomandări**.

9. La **art. 11 alin. (1)**, semnalăm că textul devine neclar prin folosirea sintagmei generice **„alte entități de specialitate”**.

Observația este valabilă și pentru **alin. (2)**, în cazul sintagmei **„resurse accesibile publicului”**.

Totodată, la **alin. (3),** relevăm că utilizarea expresiei **„instituții de învățământ”** este necorelată cu **alin. (1)**, care vizează o sferă mai restrânsă, respectiv numai instituțiile de învățământ **superior**.

10. La **art. 14**, care enumeră entitățile cu care IRDO cooperează, propunem ca textul să vizeze și alte instituții publice cu atribuții în domeniul drepturilor omului, cum ar fi: Ministerul Afacerilor Interne și Poliția Română, Ministerul Justiției, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități sau Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați. De asemenea, întrucât art. 1 alin. (1) stabilește că IRDO este instituție aflată sub control parlamentar, sugerăm ca norma să aibă în vedere și comisiile de specialitate privind drepturile omului ale Camerei Deputaților și Senatului.

11. La **art. 15 alin. (1)**, semnalăm că nu se precizează care este domeniul în care își desfășoară activitatea entitățile cu care IRDO cooperează, respectiv „institute de cercetare, organisme ale Uniunii

Europene, Consiliului Europei, Organizației Națiunilor Unite și (...) alte organizații internaționale **de profil**".

12. La **art. 16**, pentru precizie normativă, este necesar ca textul să prevadă despre ale cui atribuții este vorba.

Totodată, pentru evitarea apariției de dubii în interpretare și aplicare, semnalăm că utilizarea sintagmei „**în condițiile și cu respectarea termenelor prevăzute de legislația aplicabilă**" este prea generală, motiv pentru care se impune reformularea textului.

13. La **art. 17 alin. (1)**, norma nu precizează modalitatea prin care IRDO „**asigură consultarea**" avută în vedere. Pentru claritate, în cazul în care se dorește consultarea de către IRDO a entităților avute în vedere, este necesară înlocuirea expresiei „asigură consultarea" prin verbul „**se consultă**".

Totodată, prin utilizarea expresiei finale „**și a altor actori relevanți**", textul devine lipsit de previzibilitate, iar termenul „**actori**" nu are specific juridic.

14. Având în vedere obligația președintelui de a prezenta Parlamentului **raportul anual de activitate**, prevăzută la **art. 19 lit. h)**, precum și faptul că, potrivit **art. 1**, IRDO este instituție publică autonomă, de interes național, **aflată sub control parlamentar**, proiectul trebuie să conțină și o **normă referitoare la dreptul Parlamentului de a aproba sau respinge raportul, în situația constatării unor lipsuri ale acestuia, precum și la efectele respingerii raportului de activitate**.

15. La **art. 23 alin. (1)**, sintagma „camerei Deputaților" se va scrie sub forma „Camerei Deputaților", observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

De asemenea, la **alin. (2)** nu se precizează cine publică anunțul și cu cât timp înaintea expirării mandatului.

Totodată, prezenta procedură privind numirea în funcțiile de președinte și vicepreședinte trebuie corelată și cu procedurile prevăzute în regulamentele celor două Camere ale Parlamentului.

16. La **art. 26 alin. (12)**, pentru un spor de claritate și precizie, sugerăm ca sintagma „**Procedura prevăzută de *prezenta secțiune***" să fie reformulată.

17. La **art. 29 alin. (1) lit. f)**, pentru un plus de rigoare normativă, propunem ca expresia „condamnarea definitivă pentru o infracțiune" să

fie redată sub forma „condamnarea definitivă pentru **săvârșirea unei** infracțiuni".

18. La **art. 31 alin. (2)**, cu privire la sintagma „**fără a fi supuși unui mandat imperativ**", este de analizat caracterul mandatului cu care membrii Consiliului Consultativ își exprimă punctul de vedere, respectiv dacă aceștia acționează în nume propriu sau al entității care i-a desemnat.

19. La **art. 32,** având în vedere suprapunerea tezei a doua de la **alin. (2)** cu norma de la **alin. (3)**, propunem reformularea celor două texte într-o singură normă, care să se regăsească la **alin. (3)**.

20. La **art. 34 lit. c)**, pentru unitate în redactare, este necesară eliminarea termenului „**poate**" din debutul enumerării.

21. La **art. 35 alin. (5)**, propunem inserarea acronimului „**IRDO**" după termenul „vicepreședintele", observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect.

La **alin. (8)**, din considerente de redactare, termenul „**Monitorizare**" va debuta cu literă mică.

22. La **art. 36 alin. (4)**, sugerăm revederea normei preconizate, aceasta fiind lipsită de claritate și predictibilitate.

23. La **art. 39,** sugerăm eliminarea **alin. (3)**, norma având un caracter superfluu.

24. La **art. 44 alin. (2)**, semnalăm că, în context, expresia „**cel puțin**" nu este specifică stilului juridic și poate conduce la neclaritatea și ineficiența normei.

25. Referitor la **art. 45 alin. (5)**, este de analizat în ce măsură se justifică evaluarea, dacă raportul de evaluare se transmite Parlamentului **numai spre informare**.

26. Cu privire la **art. 46 lit. g)**, semnalăm că potrivit Deciziei nr. 297/2025, Curtea Constituțională a stabilit că prevederile din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea si funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum si pentru modificarea si completarea altor acte normative, referitoare la **publicarea declarațiilor pe paginile de internet ale instituțiilor publice și pe portalul Agenției Naționale de Integritate** sunt neconstituționale.

27. La **art. 47 alin. (2)**, semnalăm că, prin menționarea expresiei generice „**care nu afectează independența instituției**", textul nu

respectă exigențele de claritate și predictibilitate, motiv pentru care sugerăm revederea și reformularea normei.

28. La **art. 48 alin. (2)**, pentru precizie în reglementare, sugerăm să fie menționate și articolele incidente din Legea nr. 500/2002.

29. La **art. 50 alin. (1)**, apreciem că sintagmele **„înființat prin Legea nr. 9/1991 privind înființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului"**, respectiv **„cu păstrarea personalității juridice"** sunt redundante, motiv pentru care propunem eliminarea acestora.

30. La **art. 52,** apreciem că prin neinstituirea unei sancțiuni în caz de nerespectare a termenului de 90 de zile, se lasă posibilitatea intervenirii pasivității în numirea organelor de conducere.

La **alin. (3)**, formularea nu asigură cerințele normative de predictibilitate, claritate și accesibilitate.

În subsidiar, referitor la expresia **„data prevăzută la alin. (2)"**, întrucât la alineatul respectiv se face referire la două momente, respectiv „data intrării în vigoare a prezentei legi" și „data depunerii jurământului", sugerăm scrierea acesteia sub forma **„data depunerii jurământului potrivit alin. (2)"**.

31. La **art. 54 alin. (2)**, semnalăm că sintagma **„cu respectarea legislației fiscal-bugetare și pe baza fișei financiare"** nu întrunește cerințele clarității, previzibilității și ale accesibilității normei juridice. Este necesară, de aceea, reformularea textului.

Reiterăm observația, în mod corespunzător, și pentru **alin. (3)**.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 927/09.11.2026